

Jaarverslag 2019

Vereniging 't Helmgras
Rondemaatweg 75, 7544NJ Enschede
www.helmgras.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Organisatie.....	4
1.1 Beleidsplan	4
1.2 Bestuur	6
1.3 Leden	6
1.4 Bijeenkomst van de Ledenvergadering	6
1.5 Lidmaatschap en medewerkersvergoeding	7
1.6 Samenwerking met andere instellingen.....	7
1.7 Partners.....	7
1.8 ANBI erkenning	7
1.9 Subsidies en ondersteuning	8
1.10 Medewerkers	8
1.11 Kwaliteitsontwikkeling leden.....	8
1.12 Personeel	8
1.13 Vrijwilligers	9
1.14 Realisatie 2019	9
1.15 Aanbesteding 2019-2020.....	10
1.16 Kwaliteit	10
1.17 Verzekeringen	12
1.18 Belastingdienst	12
Hoofdstuk 2 Vastgoed.....	13
2.1 Bezit vastgoed	13
2.2 Mutaties	13
2.3 Veiligheid	13
Hoofdstuk 3 Verhuur en bewonerszaken	14
3.1 Algemeen	14
3.2 De 6 woonunits binnen de boerderij.	14
3.3 De 8 appartementen op het terrein.	14
3.4 Huuradministratie.....	15
Hoofdstuk 4 Kwekerij en Oude Ambachten	16
4.1 Kwekerij	16
4.2 Ambachten	17
4.3 De Toonzaal	17
Hoofdstuk 5 PR en Fondsenwerving.....	19
5.1 Fondsenwerving	19
5.2 Website en Facebook	19
5.3 Reclame voor onze producten.....	19

5.4 Rondleidingen	19
Hoofdstuk 6 Recreatieve activiteiten	20
Hoofdstuk 7 Jaarrekening 2019.....	21
7.1 Balans 2019	21
7.2 Afschrijvingsstaat 2019.....	23
7.3 Verlies- en winstrekening 2019.....	24
Bijlage: Uittreksel uit de notulen van de ledenvergadering m.b.t. de jaarrekening.	26

Hoofdstuk 1 Organisatie

1.1 Beleidsplan

1.1.1 Inleiding

In 1988 hebben enkele (ex) psychiatrische patiënten de vereniging 't Helmgras opgericht. Zij hebben ervaren hoe moeilijk het is om na ontslag uit een psychiatrisch ziekenhuis werk te vinden. Werk vonden ze belangrijk om zin aan hun bestaan te kunnen geven. Zij hebben met hulp van enkele professionals het heft in eigen handen genomen en zijn een kwekerij begonnen. Zij verbouwden producten die zij konden verkopen! Iets wezenlijk anders dan bezigheidstherapie en pitrieten mandjes maken waar niemand behoefte aan heeft. Als rechtspersoonlijkheid hebben ze bewust voor de verenigingsvorm gekozen om de gezamenlijke verantwoordelijkheid te onderstrepen.

In de volgende alinea's vindt u een kort overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen binnen 't Helmgras:

Werd er aanvankelijk gewerkt vanuit een zeecontainer als behuizing, in 1991 stelde de gemeente Enschede hen in de gelegenheid de boerderij Geessink's Broak met 2 hectare grond te kopen. De directie van het T.P.Z. Helmerzijde, één van de voorgangers van Mediant GGZ, gaf hen een renteloze hypothecaire lening. Na een grondige verbouwing zijn zes leden in de boerderij gaan wonen.

In 2005 besloten we onze werkzaamheden uit te breiden met Oude Ambachten, in het bijzonder het vervaardigen van keramiek, houtdraaien en kaarsen maken. Hierdoor kunnen we, ook in de wintermaanden, meer mensen werk bieden. Woningcorporatie Domijn heeft ons in 2006 een semipermanent gebouw geschonken waarin we deze werkzaamheden uitvoeren. Intussen is dit gebouw ge-upgradet naar een permanent gebouw.

In 2008 hebben we een toonzaal gebouwd waarin we onze producten presenteren en verkopen.

Vanaf de oprichting was er veel vraag om op 't Helmgras te mogen wonen. Daarom hebben we onderzocht of een uitbreiding van de woonfunctie op ons terrein te verwezenlijken is. In 2009 is de eerste steen gelegd voor nieuwbouw van acht appartementen. Deze appartementen zijn in 2010 in gebruik genomen.

In 2013, het jaar van ons 25-jarig bestaan, hebben we 124 zonnepanelen en een nieuwe kas kunnen plaatsen.

In 2016 en 2017 hebben we 75 fruitbomen aangeplant. Tussen de fruitbomen hebben we een wildbloemenmengsel gezaaid. Dit om de aanwezige biodiversiteit te versterken.

In 2018 hebben we ten behoeve van onze fruitbomen bijenvolken aangeschaft. De kinderen van de kindercrèche en naschoolse opvang hebben samen met onze mensen bijenhôtels gebouwd voor wilde bijen. Ook de wilde bijen zijn van belang voor het bevruchten van onze boomgaard.

In 2020 hopen we een contract af te sluiten met de gemeente Enschede voor het pachten van het perceel tegenover 't Helmgras aan de Rondemaatweg.

1.1.2 Activiteiten

De vereniging 't Helmgras exploiteert een woon- en werkproject ten behoeve van mensen met een psychische beperking. Wij willen elkaar in een beschermde omgeving de kans bieden onszelf te ontwikkelen tot volwaardige leden van onze samenleving. Indien mogelijk begeleiden we mensen naar een betaalde baan.

Binnen onze vereniging worden onze deelnemers niet medisch behandeld of begeleid: wij zijn geen onderdeel van een psychiatrische instelling!

1.1.3 Financiering

Vanaf 2015 wordt de door ons geleverde ‘Maatschappelijke Ondersteuning’ gefinancierd door de gemeenten.

De 14 Twentse gemeenten werken samen onder de naam OZJT¹/Samen14². Door deze organisatie worden de zorgaanbieders gecontracteerd. De gemeenten waarmee wij zaken doen (in 2019 waren dat Enschede en Haaksbergen) bepalen zelf de zorgbehoefte van de cliënten en ook de declaraties worden aan deze gemeenten aangeboden.

Een deelnemer uit een gemeente die ons geen aanbestedingscontract heeft aangeboden (zie voetnoot 2) heeft bij deze gemeente een Persoonsgebonden Budget (PGB) aangevraagd en gekregen. Diens deelname wordt nu uit dat budget gefinancierd.

Het komt ook voor dat cliënten zorg afnemen van meerdere aanbieders. Dit komt ook binnen onze vereniging voor. Enkele deelnemers, waarvoor wij de hoofdaannemer zijn, gaan voor een deel van hun zorgafname naar Mediant. Wij ontvangen daarvoor een factuur van Mediant. Ook het omgekeerde komt voor. Zo heeft Mediant in 2019 cliënten aangeboden, waarvoor wij hen hebben gefactureerd.

De bewoners van de kamers in de boerderij en de appartementen betalen huur en servicekosten.

Ook de verkoop van producten draagt bij aan onze financiële positie.

Tenslotte worden we al vele jaren door vele subsidieverstrekkers in de gelegenheid gesteld om extra's te realiseren als:

- Cursussen t.b.v. de persoonlijke ontwikkeling en het aanleren van vaardigheden van onze deelnemers.
- De realisering van onze gebouwen en inventarissen.

1.1.4 Beheer en besteding van onze middelen

Onze financiële activa zijn ondergebracht op een bankrekeningen, twee zakelijke spaarrekeningen en één beleggingsrekening. Ook is een deel van ons vermogen belegd in het ASN Duurzaam Mixfonds (zie 7.1.1).

Met deze middelen maken we de exploitatie van ons ‘bedrijf’ mogelijk.

1.1.5 Inschrijvingen

De vereniging 't Helmgras is ingeschreven bij

- de Kamer van Koophandel onder nummer 40076062.
- Het fiscaal nummer (RSIN) bij de Belastingdienst is 805166725.

¹ Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp in Twente.

² De gemeenten Almelo en Hof van Twente hebben met ingang van 2019 een eigen aanbestedingsprocedure gehanteerd. Door een procedurefout zijn we door deze gemeente niet gecontracteerd.

1.2 Bestuur

In 2019 maakten de volgende mensen deel uit van het bestuur:

<i>Naam</i>	<i>Functie</i>	<i>Datum aantreding</i>
Drs. A.J.M. Konter	Voorzitter	2-9-1988
A.J. van den Berg	Secretaris	1-2-1991
A. Hof	Penningmeester	12-10-2005
Drs. P.G.M.M. van Veen	Lid	1-12-1991
L.W. Harens	Lid	1-1-1995
E.H.A. Nijhof	Lid	1-1-2001
J. ter Harmsel	Lid	1-12-2010
R.G.J. Kamphuis	Lid	28-05-2019

Het bestuur leidt de vereniging en legt één maal per jaar, tijdens de algemene ledenvergadering, verantwoording af over het gevoerde beleid. Over belangrijke onderwerpen neemt het bestuur pas besluiten als er vooraf toestemming is verleend door de leden. Dit blijkt ook uit de statuten:

“Het bestuur is, mits met goedkeuring van de algemene vergadering, bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen, het sluiten van overeenkomsten waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt. Op het ontbreken van deze goedkeuring kan door en tegen derden beroep worden gedaan.”³

De bestuursleden verrichten hun werk als vrijwilligers en hebben recht op een vrijwilligers- en onkostenvergoeding. Alle bestuursleden hebben afgezien van deze vergoeding en schenken deze de facto aan de vereniging. Zie ook onder 1.12

1.3 Leden

Op 31 december 2019 waren er 25 personen ingeschreven als lid van de Vereniging 't Helmgras.

1.4 Bijeenkomst van de Ledenvergadering

“Het bestuur brengt op een algemene vergadering binnen zes maanden na afloop van het verenigingsjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering, zijn jaarverslag uit en doet, onder overlegging van een balans en een staat van baten en lasten, rekening en verantwoording over zijn in het afgelopen boekjaar gevoerd bestuur. Na verloop van de termijn kan ieder lid deze rekening en verantwoording in rechte van het bestuur vorderen. Uitgaven tot maximaal een door de algemene vergadering jaarlijks vast te stellen bedrag, welke de begroting overschrijden, kunnen achteraf ter goedkeuring aan de algemene vergadering worden voorgelegd. Uitgaven boven dit bedrag behoeven vooraf de goedkeuring van de algemene vergadering.”⁴

We hebben een ledenvergadering gehouden op 28 mei 2019.

Op de agenda van de ledenvergadering van 28 mei 2019 stonden o.a. de bespreking en de beoordeling van de jaarrekening en het jaarverslag van 2018. De voorzitter en de penningmeester hebben het jaarverslag en de jaarrekening uitgebreid toegelicht. De

³ Artikel 14.4 van de Statuten

⁴ Artikel 2 van de Statuten

ledenvergadering vroeg uitgebreid om uitleg bij toelichting. Bij de gehouden stemming ging iedereen akkoord met het Jaarverslag en de Jaarrekening 2018 en werd het bestuur gedechargeerd.

De heer P.B.H. Leferink heeft ultimo 2018 zijn lidmaatschap van 't Helmgras beëindigd. Daarom was er een plaats in het bestuur vacant. Alle leden stemden in met de benoeming van de heer R.G.J. Kamphuis als nieuw bestuurslid.

1.5 Lidmaatschap en medewerkersvergoeding

Elke medewerker ontvangt per gewerkt dagdeel een vergoeding van € 2,00. De hoogte van deze vergoeding wordt aan het eind van elke maand berekend en uitbetaald. Naast de vergoeding per dagdeel wordt budget gereserveerd voor ontspanningsactiviteiten van de deelnemers.

De ledencontributie á € 4,50 per maand wordt met de medewerkersvergoeding verrekend. Medewerkers die geen lid willen worden, nemen niet deel aan de ledenvergaderingen omdat zij geen statutaire bevoegdheden hebben.

Tevens is besloten dat de mensen geen lidmaatschapsgeld hoeven te betalen wanneer ze ziek zijn. De termijn daarvoor begint iedere eerste van de maand. Men dient zich ziek te melden.

1.6 Samenwerking met andere instellingen

In 2019 hebben we samengewerkt met:

- Mediant, Geestelijke Gezondheidszorg in Oost en Midden Twente;
- Gemeente Enschede;
- Gemeente Haaksbergen;
- Tactus Verslavingszorg;
- RIBW go;
- Groen Verbindt;
- Erve Leppink en
- Kindcentrum Helmerhoek Enschede.

1.7 Partners

We waren in 2019 onderaannemer van de volgende instellingen:

- Mediant GGz;
- Tactus Verslavingszorg en
- RIBW go.

Genoemde instellingen kunnen hun cliënten naar 't Helmgras verwijzen. De indicaties, nodig voor de financiering van onze activiteiten, worden door de verwijzers verzorgd.

Waar nodig is er contact met casemanagers of persoonlijk begeleiders van de deelnemers. Zo'n contact is altijd met medeweten en/of in aanwezigheid van de betreffende deelnemer.

1.8 ANBI erkenning

De Vereniging 't Helmgras is door de Belastingdienst erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Een ANBI heeft een aantal belastingvoordelen:

- Een ANBI betaalt geen erfbelasting of schenkbelasting voor erfenissen en schenkingen die de instelling gebruikt voor het algemeen belang.

- Als een ANBI zelf schenkingen doet in het algemene belang, dan hoeft de ontvanger geen schenkbelasting te betalen.
- Een ANBI komt in aanmerking voor teruggaaf van energiebelasting.
- Vrijwilligers die voor een ANBI werken en afzien van een hen toekomende vrijwilligers en/of onkostenvergoeding, doen daardoor een gift aan een ANBI. Deze gift is onder bepaalde voorwaarden aftrekbaar v.d. inkomstenbelasting.
- Donateurs van een ANBI mogen hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting.

In 2013 is er een publicatieplicht voor ANBI's ingevoerd. Onze vereniging voldoet aan deze verplichting door integrale publicatie van ons jaarverslag op onze website.

1.9 Subsidies en ondersteuning

Voor de verdere ontwikkeling van 't Helmgras zijn we mede aangewezen op fondsen en andere organisaties die ons ondersteunen. We prijzen ons gelukkig en zijn dankbaar dat we ook in 2019 mochten rekenen op ondersteuning.

- De Enschedese uitdaging is de spin in het web die stichtingen en verenigingen, met gesloten beurs, verbindt aan het lokale bedrijfsleven. Stichtingen en verenigingen hebben vaak mooie ideeën, maar de uitvoering kan door geld, tijd of gemis aan goede apparatuur/kennis nog wel eens achterblijven. Ook 't Helmgras heeft hier in 2019 gebruik van kunnen maken. Zo hebben we in 2019 ondersteuning gekregen van een viertal vrijwilligers van Timberland die een dag hebben meegewerkt op 't Helmgras.
- Via het wijkbudget van de Helmerhoek kregen we de toezegging van een subsidie van € 500,- voor de aanschaf van een bewakingscamera.

1.10 Medewerkers

Aspirant-medewerkers worden door een verwijzende instantie aangemeld om bij 't Helmgras te komen werken. Aspirant-medewerkers die via de WMO bij ons willen werken moeten zich aanmelden via het Zorgloket.

Op 31 december 2019 waren er 28 medewerkers actief bij 't Helmgras.

1.11 Kwaliteitsontwikkeling leden

Voor de kwaliteitsontwikkeling bij onze medewerkers hebben we een tijdsbalk welke op ons digibord te zien is. Hierin is verslaglegging van lopende werkzaamheden mogelijk. Onze medewerkers hebben leren omgaan met het programma en zijn in staat om voltooide taken toe te voegen aan het programma.

Sinds 2015 organiseren we maandelijks een gezamenlijke activiteit die, naast ontspanning, bijdraagt aan de ontwikkeling van onze deelnemers. De ideeën hiervoor zijn aangedragen via de ideeënbus op de deel van de boerderij. De medewerkers worden uitgenodigd actief deel te nemen aan de organisatie van de activiteiten.

1.12 Personeel

De heer V.E. Hofstede, bedrijfsleider, is sinds 1 februari 1997 werkzaam bij 't Helmgras (1 fte). Hij heeft de leiding over het bedrijf. Het bestuur bepaalt het beleid. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het beleid ligt in handen van de heer Hofstede. Waar nodig zullen bestuursleden nog wel uitvoerende taken verrichten. De heer Hofstede woont de bestuursvergaderingen bij en zal daar verslag en verantwoording afleggen over de uitvoering van het beleid.

De heer M.S. de Wit is op 1 april 2018 aangesteld voor het aansturen van het werk op de kwekerij.

Per 14 mei 2013 is mevrouw J. Wolterman parttime (0,56 fte) aangesteld om de activiteiten in het Ambachtenhuis en de Toonzaal aan te sturen. Met ingang van 1 mei 2014 en 1 januari 2019 is haar dienstverband uitgebreid tot respectievelijk 0,78 en 0,89 fte.

Door langdurige ziekte van een van onze medewerkers hebben we een beroep moeten doen op mevrouw L. Rijfkoel, die als zzp'er leiding geeft aan een deel van onze activiteiten.

Wij hebben onze personeelsleden aangesloten bij het PFZW (pensioenfonds) en zij hebben de mogelijkheid om deel te nemen aan de collectieve ziektekostenverzekering bij het IZZ.

1.13 Vrijwilligers

1.13.1 De vrijwilligers

We hebben het bij 't Helmgras getroffen met onze vrijwilligers. We zijn blij met de inbreng vanuit hun vakdisciplines. Naast de belangeloze inzet van onze vrijwilligers in het bestuur, hebben we inzet ontvangen van:

- Richard ter Kulve geeft wekelijks les in het de houtdraaien en helpt ook bij andere houtwerken;
- Henny de Mönnink komt ter ondersteuning van de fotogroep enkele keren per maand om te helpen met vragen die zij hebben bij hun foto's en bij het fotoshoppen en
- Yvonne Beerens verzorgt al vele jaren onze website www.helmgras.nl.

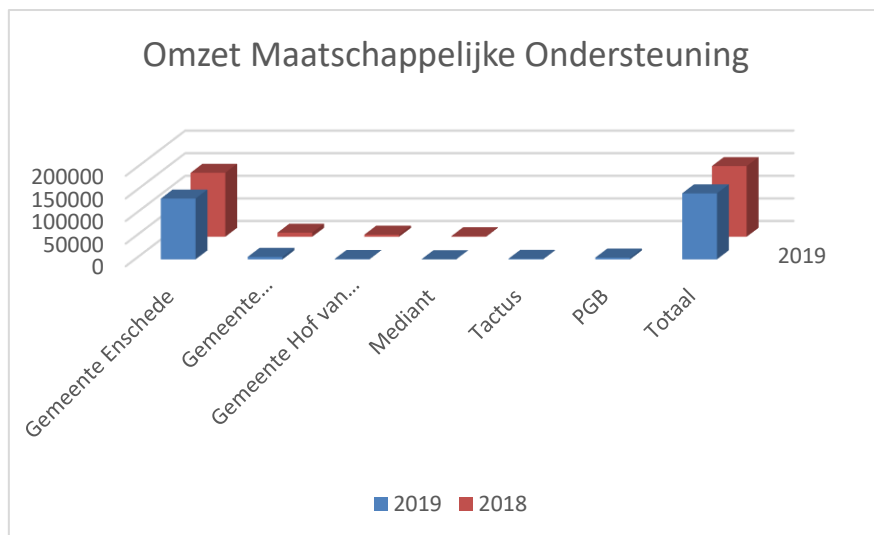
1.13.2 De organisatie rond de vrijwilligers

Omdat er in onze statuten niets is geregeld over vergoedingen voor onze vrijwilligers, hebben we in 2013, in overleg met de Inspecteur van Belasting, dhr. J. Weijers, een bestuursbesluit genomen en dit vastgelegd in een vrijwilligersreglement. In dit reglement is o.m. opgenomen dat vrijwilligers recht hebben op een vergoeding voor hun activiteiten en gemaakte onkosten, met inachtneming van de regels die de Belastingdienst stelt om deze vergoeding belastingvrij te laten zijn. Aanvullend op dit vrijwilligersreglement worden met de individuele vrijwilligers overeenkomsten gesloten.

1.14 Realisatie 2019

De gerealiseerde omzet maatschappelijke ondersteuning:

	2018	2019
Gemeente Enschede	141513	137988
Gemeente Haaksbergen	9000	5518
Gemeente Hof van Twente	4620	822
Mediant	1209	206
Tactus	0	1147
PGB	0	3822
	156342	149503

Onze omzet via Samen14 moet van een accountantsverklaring worden voorzien. We hebben het accountantskantoor KroeseWevers opdracht gegeven deze controle uit te voeren en de accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven.

1.15 Aanbesteding 2019-2020

M.i.v. 2019 werden de zorgaanbieders opnieuw gecontracteerd (zie ook 1.1.3). Daarvoor heeft Samen14 een nieuwe aanbesteding gedaan. Voor deze aanbesteding hebben de gemeenten Almelo en Hof van Twente zich afgesplitst van Samen14, we moesten dus 2 aparte procedures uitvoeren.

Omdat deze aanbestedingsprocedures voornamelijk in de zomervakantieperiode hun beslag kregen en niet iedereen aanwezig was is het niet gelukt om een verklaring tijdig aan te leveren bij Almelo/Hof van Twente. We zijn dus niet aangewezen als zorgverlener door deze 2 gemeenten. Voor mensen uit die gemeenten willen we een andere manier vinden om onze activiteiten te financieren. Er was een uitlooperperiode gedurende het eerste halfjaar van 2019. Een deelnemer heeft een persoonsgebonden budget (PGB) aangevraagd en neemt nu de door 't Helmgras geboden begeleiding via dit PGB af.

Door de andere 12 Twentse gemeenten zijn we wel erkend als zorgverlener.

1.16 Kwaliteit

1.16.1 Certificering

In het kader van de onder aanbesteding bij Samen14 wordt o.m. als eis gesteld dat onze vereniging beschikt over het kwaliteitsmanagementsysteem volgens de ISO 9001 norm. Dit managementsysteem vereist o.m. dat procedures m.b.t. onze deelnemers op een transparante wijze worden vastgelegd, dat er gekwalificeerde BHV'ers zijn, dat er ARBO-regels in acht worden genomen etc.

Door de Walvis Consulting Group zijn we gescreend en dat heeft erin geresulteerd dat we begin 2019 zijn gecertificeerd volgens het ISO 2019 kwaliteitsmanagementsysteem.

Deze certificering is een continu proces, er zal dus ook in de toekomst regelmatig een audit⁵ plaatsvinden zodat de certificering geldig blijft.

⁵ In 2020 heeft ook reeds een audit plaatsgevonden, waarbij is geconstateerd dat enkele aandachtspunten zijn verbeterd. De certificering is daarom gecontinueerd.

1.16.2 Vakkennis van ons personeel

- a. Voor de ontwikkeling van het personeel is een plan ontwikkeld:
- De heer Vincent Hofstede volgt een cursus management. Hij ontvangt maandelijks lessen van ons bestuurslid Aart van den Berg. In deze lessen wordt aandacht gegeven aan het stroomlijnen van bedrijfsprocessen en het aansturen van personeel
 - Gezamenlijk met alle personeelsleden is er een doorlopende cursus om het inzicht te vergroten in de theoretische kant en achtergrond van de psychische problemen van de deelnemers en ook in de consequenties daarvan voor het werk. Op deze manier ontstaat de mogelijkheid de werkprocessen aan te passen aan de mogelijkheden en beperkingen van de deelnemers. Tevens is er veel aandacht besteed aan motivatietechnieken
- b. Onze personeelsleden hebben allen het certificaat bedrijfshulpverlener (BHV) behaald.

1.16.3 Arbo

Onze vereniging is aangesloten bij ArboNed, waar onze personeelsleden o.m. de gelegenheid hebben een bedrijfsarts te consulteren en het preventiesprekuur te bezoeken.

1.16.4 Veiligheid

Met behulp van de vragen in de RI&E Stigas/Zorgboerderijen is een Risico-inventarisatie & Evaluatie (RIE) opgesteld. Hiermee is vastgelegd wat op dit moment de stand van zaken is op het gebied van de arbeidsomstandigheden bij 't Helmgras.

De uitkomsten uit de RIE geeft inzicht in de aanwezige risico's voor veiligheid, gezondheid en welzijn van de medewerkers in het bedrijf. Dit stelde ons in staat een plan van aanpak op te stellen waarmee we de risico's kunnen verminderen en/of te beheersen en noodzakelijke verbeterpunten oppakken.

1.16.5 Vertrouwenspersoon/Klachtencommissie

Als een deelnemer, diens familie (of vertegenwoordiger) of vrijwilliger een klacht heeft of ergens ontevreden over is, dan kan men de volgende stappen (in deze volgorde) ondernemen:

- De klacht bespreken met de persoon die erbij betrokken is. Misschien is er sprake van een misverstand of kan men samen tot een oplossing komen.
- Als het niet lukt om het probleem samen op te lossen, kan de klacht worden besproken met iemand van de leiding van 't Helmgras.
- Voor situaties waarin vertrouwelijk overleg noodzakelijk en/of gewenst is zonder tussenkomst van Vereniging 't Helmgras en haar medewerkers, is het mogelijk een beroep te doen op de vertrouwenspersonen van Vereniging 't Helmgras. De vertrouwenspersoon kan iemand ook bijstaan bij het bespreken van de klacht met Vereniging 't Helmgras. De vertrouwenspersoon is benoemd door het bestuur en heeft als taak om diegenen die een beroep op hem/haar doen, te adviseren en te ondersteunen.
- Als men met de leiding of de vertrouwenspersoon niet tot een oplossing komt of als je je niet veilig voelt bij de voorgaande suggesties, leg dan de klacht voor aan de onafhankelijke klachtencommissie Stichting Expertisecentrum Klacht- en Gezondheidsrecht (ECKG). Het advies van de klachtencommissie gaat naar het bestuur en het bestuur neemt een besluit.
- De contactgegevens van de vertrouwenspersoon en de klachtencommissie zijn te vinden op de website.

Door het bestuur is dhr. L.W. Harens als vertrouwenspersoon benoemd waar deelnemers terecht kunnen. Bij de vertrouwenspersoon heeft zich in 2019 niemand gemeld.

't Helmgras is aangesloten bij het de Stichting Expertisecentrum Klacht- en Gezondheidsrecht. Genoemde stichting vervult de functie van externe klachtencommissie. Blijkens het jaarverslag 2019 van de ECKG is er door deelnemers van 't Helmgras in dat jaar geen klacht ingediend.

1.16.6 Tevredenheidsonderzoek

In 2019 is een tevredenheidsonderzoek onder onze deelnemers uitgevoerd. Door 59% van de deelnemers is de desbetreffende vragenlijst geretourneerd. Er zijn vragen gesteld m.b.t. de werkzaamheden, de persoonlijke ontwikkeling van de deelnemers, de accommodatie en de werksfeer. Tenslotte werd de deelnemers gevraagd een cijfer aan 't Helmgras. Deze cijfers varieerden van 6 tot 10 met een gemiddelde van 8,3. Een goede score derhalve. Ook worden er enkele aanbevelingen gedaan t.a.v. de werkzaamheden. Hier is naar gekeken.

Het bestuur is tevreden met de beoordelingen en heeft als doelstelling geformuleerd dat er naar wordt gestreefd om de waardering minimaal te handhaven, het liefst verbeteren! Ook willen we er naar streven dat de respons hoger wordt dan de nu bereikte 59%.

1.17 Verzekeringen

Ten aanzien van de verzekeringen zijn er in het jaar 2019 geen nieuwe ontwikkelingen geweest. Net als in voorgaande jaren zijn:

- onze opstallen, machines, gereedschappen en inventarissen zijn adequaat verzekerd;
- er zijn aansprakelijkheidsverzekeringen afgesloten;
- is er een inkomensverzekering is voor de opvang van langdurige ziekte van onze personeelsleden.
- onze vrijwilligers collectief verzekerd door de gemeente Enschede.

Een rechtsbijstandverzekering ontbreekt, maar een verzekering die voldoende dekking biedt, blijkt erg duur te zijn. Omdat we in het verleden niet of nauwelijks juridische problemen hebben gekend, is het besluit genomen eventuele kosten voor rechtsbijstand in de toekomst voor eigen rekening te nemen.

1.18 Belastingdienst

Door de Belastingdienst zijn we erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (zie ook onder 1.8 ANBI erkenning).

We zijn vrijgesteld van het doen van aangiften voor de omzetbelasting. Over onze omzet hoeven we geen BTW af te dragen. Daar staat tegenover dat we de door ons betaalde BTW op onze inkopen niet kunnen verrekenen.

Hoofdstuk 2 Vastgoed

2.1 Bezit vastgoed

De vereniging 't Helmgras bezit de volgende 9 opstallen:

- De boerderij met 4 algemene ruimtes en 6 woonunits
- Het appartementengebouw met 8 appartementen.
- Het ambachtenhuis.
- De toonzaal.
- De Mariakapel
- De schuur.
- De schaduwhal.
- De glazen kas.
- Het kippenhok.

Toonzaal

Daarnaast beschikken wij over 4 semipermanente tunnelkassen.

Om de opstallen op de juiste manier te beheren is een 10 jarige meerjarenbegroting opgesteld. Voor de diverse gebouwen zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

2.1.1 Boerderij

De ringleiding van de centrale verwarming en de warmwaterleiding zijn aangepast.

2.1.2 Appartementen

De lampen onder het overstek zijn vervangen.

2.1.3 Ambachtenhuis

De kopgevel, inclusief de kozijnen, is geschilderd.

2.1.4 Toonzaal

De windveren zijn geschilderd.

2.2 Mutaties

Een bewoner van de boerderij heeft de huur opgezegd. Er is nog geen nieuwe bewoner.

2.3 Veiligheid

In samenwerking met de Stigas is er een risico-inventarisatie en -evaluatie (RIE) opgesteld. Dit betreft onze gebouwen en machines.

Hoofdstuk 3 Verhuur en bewonerszaken

3.1 Algemeen

De belangstelling voor wonen bij 't Helmgras blijft onverminderd groot. Er is altijd een wachtlijst waar mensen vaak lange tijd op staan. Belangstellenden die zich melden voor wonen krijgen altijd eerst de nodige algemene informatie. Daarna volgt een gesprek met 2 bestuursleden waaronder het bestuurslid-bewoner en de woonbegeleidster van Mediant, waarin bekeken wordt in hoeverre de wederzijdse verwachtingen met elkaar overeenkomen. Een belangrijk punt hierbij is de vraag of men voor minstens 3 dagdelen wil/ kan werken bij de kwekerij of de ambachten.

Het idee van een woon-werkgemeenschap waarbij mensen zich niet alleen voelen staan terwijl er toch ruimte is voor ieders individuele leefwijze, spreekt veel mensen aan. Bewoners nemen, ieder op een eigen wijze, deel aan de activiteiten in en om de boerderij. Meestal gaat het om werk in de kwekerij of bij de ambachten. Een enkele keer levert men anderszins een bijdrage. Een voorbeeld daarvan vormt een bewoner die veel service verleent m.b.t. computers en ICT.

Er is een bereikbaarheidsdienst onder de bestuursleden die bij evt. crisissituaties of calamiteiten door de bewoners ingeschakeld kan worden. De bestuursleden kunnen, indien nodig verdere hulp inschakelen. Ook het afgelopen jaar is enkele malen gebruik gemaakt van de bereikbaarheidsdienst.

Bewoners huren zelfstandig. Er is dus geen sprake van een vorm van beschermd of begeleid wonen. Wel zijn de meeste bewoners in zorg bij één van de FACT teams van Mediant en kan er indien gewenst, enige ondersteuning worden geboden vanuit Mediant specifiek voor de bewoners van 't Helmgras. Ook kunnen onze bewoners thuiszorg krijgen indien daartoe een indicatie bestaat. Er zijn 14 woonplekken bij 't Helmgras, 6 woonunits in de boerderij en 8 appartementen elders op het terrein.

3.2 De 6 woonunits binnen de boerderij.

Eind 2019 is een plek vrijgekomen binnen de boerderij omdat één van de bewoners vertrok naar een andere woonvorm. Binnenkort zal hier iemand van de wachtlijst kunnen komen wonen.

De 6 wekelijkse bewonersvergadering met een woonbegeleidster van Mediant blijft een goed middel om een vast moment te hebben waarop iedereen zijn zegje kan doen m.b.t. huishoudelijke zaken, de vereniging, het bestuur en evt. onderlinge problemen.

De woonsfeer binnen de boerderij is over het algemeen goed te noemen, waarbij respect voor elkaar in ruime mate aanwezig is. De grenzen daarvan, d.w.z. de privacy en het gebruik van de gemeenschappelijk faciliteiten, zijn soms wel een onderwerp van gesprek.

3.3 De 8 appartementen op het terrein.

In de bezetting van de appartementen hebben zich dit jaar geen wijzigingen voorgedaan. Ook hier is sprake van een behoorlijke tolerantie naar elkaar, respect voor de soms best grote verschillen in leefwijze. Daarnaast heeft men oog voor elkaar en wordt bezorgdheid geuit en gemeld indien het met iemand minder goed gaat.

De appartementen vormen eigenlijk een straatje waar geleefd wordt en van alles gebeurt net zoals dat in andere straatjes het geval is. Men komt (in wisselende mate) bij elkaar over de vloer, zit bij mooi weer soms samen gezellig buiten, maakt afspraken over b.v. schoonmaak of containers enz. Er is overigens ook veel contact met de boerderij-bewoners.

Ook voor de groep appartementbewoners was er dit jaar weer de 6 wekelijkse bewonersvergadering. Ook al is er soms niet zoveel te bespreken, men blijft dit

contactmoment van belang vinden als middel om zich uit te kunnen spreken, informatie te krijgen en evt. problemen te melden en/of te bespreken. De opkomst is dan ook steevast hoog.

Onze 8 appartementen

3.4 Huuradministratie

3.4.1 Inning van de huren

De huuradministratie ligt in handen van de penningmeester. In principe wordt de huur geïnd door middel van een incasso-opdracht. Enkele bewoners zitten in een budgetbeheersituatie. Bij één van de budgetbeheerders is incasso niet mogelijk, doch deze maakt op tijd de verschuldigde huursommen over.

Ultimo 2019 heeft 1 bewoner een huurachterstand. We hebben een betalingsregeling getroffen die naar wens verloopt.

3.4.2 Jaarlijkse huurverhoging

Jaarlijks wordt de huur aangepast met een percentage dat landelijk wordt vastgesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In 2019 was de op de inflatie gebaseerde huurverhoging 1,6%. De wettelijk toegestane huuraanpassing was 2,5%. In totaal dus een toegestane huurverhoging van 4,1%. We hebben besloten in 2019 de huurverhoging voor onze bewoners te beperken tot de inflatie: 1,6%.

Hoofdstuk 4 Kwekerij en Oude Ambachten

4.1 Kwekerij

4.1.1 Pompoenen

De pompoenenteelt leverde tot aan 2019 vrij eentonige vruchten op: veel van hetzelfde. Daarom is in 2018 een grote variëteit pompoenen gekocht, waarvan de zaden zijn geoogst. In het verlengde van de groentetuin zijn vervolgens over een lengte van 30 meter pompoenplantjes gepoot die, met anti worteldoek als ondergrond, goed zijn gegroeid. In de maanden augustus en september is er meerdere keren geoogst. De gekweekte pompoenen zijn sierproducten, het plan is om in 2020 een eetbare variant aan het assortiment toe te voegen.

Uitgebreid assortiment pompoenen

4.1.2 De groentetuin

Het gebruiksklaar maken van de moestuin is gedaan met een frees, het spitten duurt te lang en is een te grote belasting voor de deelnemers. Er zijn verschillende soorten groenten gekweekt zoals wortelen, stokslabonen, stamslabonen, sla, prei, aardappelen, uien, peulen, bieten en raapstelen. Van de geteelde groenten wordt informatie over naam, herkomst en opbrengst opgeslagen. De opbrengst van de moestuin is door de deelnemers geconsumeerd.

4.1.3 Openhaardhout

Haardhout productie

Er is ongeveer 100 kubieke meter openhaardhout geproduceerd en verkocht. Zoals in voorgaande jaren is er voor gezorgd dat er een goede mix is tussen eikenhout en loofhout namelijk 50/50. Evenals bij diverse tankstations en bouwmarkten bieden wij nu ook open haardhout in netzakken aan. Een uitbreiding van ons aanbod.

4.1.4 Kleinschalige aanleg

Er is een opdracht ontvangen om de Bijenhoek in de Helmerhoek van een afrastering te voorzien. Verder zijn diverse tuinen van particuliere opdrachtgevers,

veelal vaste cliëntèle, onderhouden en opnieuw aangelegd.

4.1.5 Machines

Er is een aantal malen een zitmaaier gehuurd om het gras tussen de kerstbomen te maaien.

4.1.6 Perkgoed

Omdat onze oude perkgoedleverancier zijn activiteiten heeft beëindigd, moesten we op zoek naar een nieuwe leverancier. Het is gelukt om een nieuwe kweker/leverancier te vinden die een

Vaste planten

goede kwaliteit eenjarige planten heeft geleverd. Het was merkbaar dat deze goede kwaliteit van de planten aansloeg bij onze klanten: er is goed verkocht. Tegelijk met de verkoop van perkplanten zijn ook vaste planten tegen een redelijke prijs aangeboden.

4.1.7 Kerstbomen

Er is een nieuw soort kerstboom, die qua prijs en kwaliteit tussen de Nordmann en Picea Amorica zit, de Abies Fraseri in ons assortiment opgenomen. Deze nieuwe soort was binnen afzienbare tijd uitverkocht. Een succes dus.

4.2 Ambachten

4.2.1 Algemeen

Na de zomervakantie is onze activiteitenbegeleider bij de ambachten langdurig door ziekte uitgevallen. Om ons aanbod van begeleiding/dagbesteding in het ambachtenhuis in stand te houden is met ingang van medio september een zzp'er ingehuurd. Dit heeft goed uitgepakt. Er is een klik met de deelnemers. We hebben stappen gezet m.b.t. de inrichting binnen het ambachtenhuis waardoor het overzichtelijker is geworden.

4.2.2 Keramiek

Het werken op de keramiekafdeling is gecontinueerd. De medewerkers hebben in 2019 weer nieuwe poppen gemaakt. Ook zijn leuke spaarpotjes en voorraadpotten aan de collectie toegevoegd. Er is gewerkt aan bollen voor een bijenhotel, dat in opdracht wordt gemaakt. Ten behoeve van de kerstverkoop zijn er engeltjes, kersthangers en sneeuwpoppen gemaakt.

4.2.3 Kaarsen

Ook in 2019 hebben we kaarsen mogen vervaardigen voor het Hospice. Verder zijn er kaarsen voor de kerstperiode gemaakt. Tevens is de vervaardiging van kaarsen van bijenwas ter hand genomen.

4.2.4 De Houtgroep

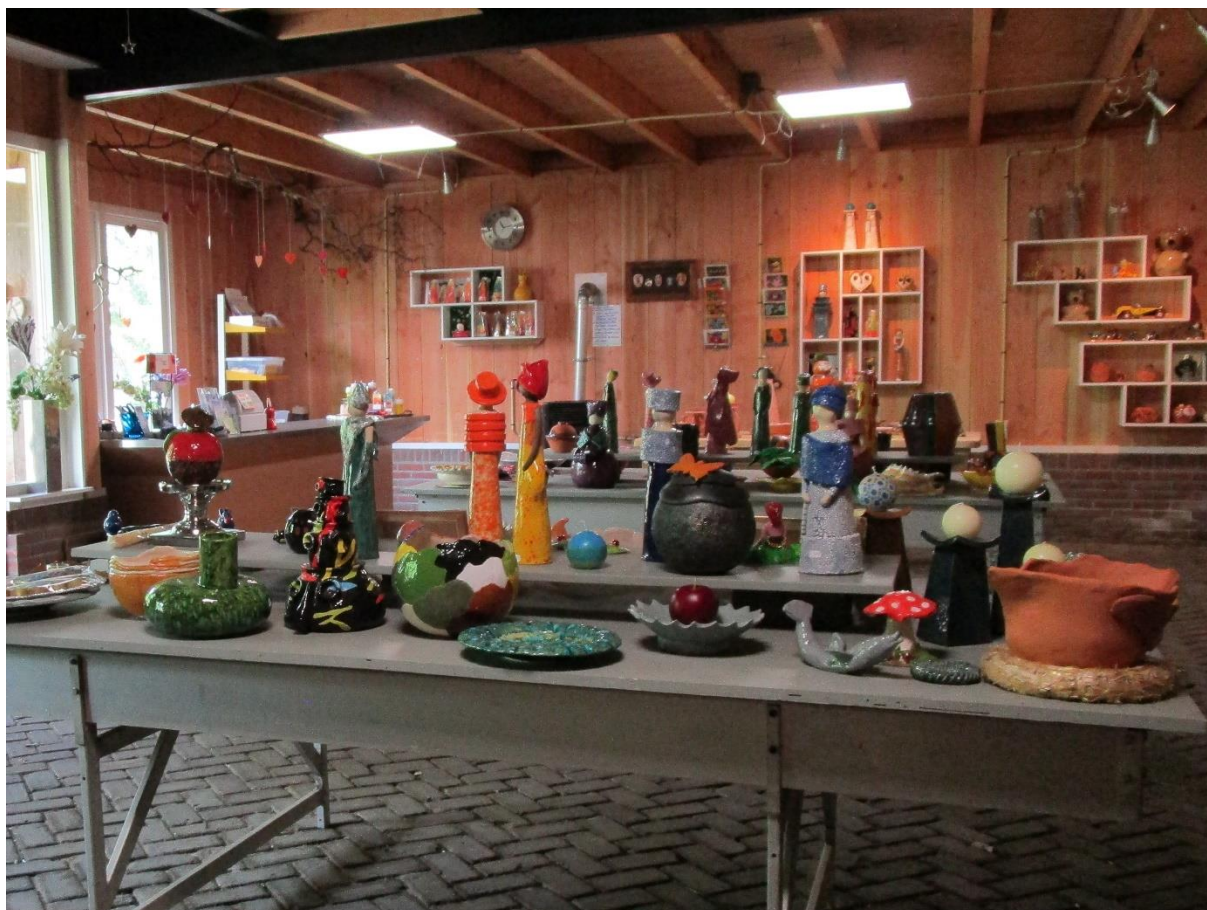
Ook de houtgroep is, naast het houtdraaiwerk, bezig geweest met het maken van het bijenhotel (zie ook 4.2.2). Verder zijn er door een medewerker naambordjes, serveerplanken, spreukenbordjes en dergelijke met een houtbrander van decoraties en teksten voorzien.

4.3 De Toonzaal

De Toonzaal is grondig schoongemaakt en opgeruimd. Voor de schappen zijn opbergbakken gekocht zodat alles gesorteerd op thema, materiaal enz. kan worden opgeborgen.

Naast de presentatie van onze producten in de Toonzaal, hebben we in 2019 onze producten ook gepresenteerd:

- Tijdens een evenement bij Erve Leppink;

Het interieur van de Toonzaal

- Op een kleinschalige markt tijdens de heropening van de Bijenhoek op de Helmerhoek.
- Op een expositie van keramiek en schilderijen bij zorgcentrum Het Meulenbelt in Almelo. Het was bijzonder stimulerend voor onze deelnemers dat er naar aanleiding van de getoonde werkstukken complimenten werden gegeven en er vraag was naar deze werkstukken.
- Op de Kerstmarkt van Mediant. Die was in 2019, zoals vanouds, op het eigen terrein van Mediant. We kregen een mooie witte tent met tafels. Er was dus genoeg ruimte om onze producten sfeervol uit te stallen. Veel medewerkers van de Mediant kochten onze keramiek, kaarsen, honing en houtdraaiwerk. Door onvoorziene omstandigheden waren we in 2019 niet in staat om kerstbakjes te maken. Dit is uiteindelijk goed bevallen want het heeft voor minder druk bij de deelnemers gezorgd.

Hoofdstuk 5 PR en Fondsenwerving

5.1 Fondsenwerving

We hebben financiële ondersteuning gevraagd bij het wijkbudget van de Helmerhoek voor de aanschaf van een bewakingscamera. (zie 1.10). De aanvraag is goedgekeurd.

5.2 Website en Facebook

Onze eigen pagina op Facebook functioneert naar tevredenheid. Deze is vanuit onze eigen website aan te klikken.

5.3 Reclame voor onze producten

- In de achterliggende jaren hebben we routine opgedaan (en dit gedocumenteerd) bij het maken van folders voor de perkgoed- en de kerstverkoop. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen. Het maken van de folders en het rondbrengen verliepen in 2019 naar wens.
- Zoals voorgaande jaren is mond tot mond reclame het belangrijkste voor ons geweest.
- Er is door de Facebookpagina *Helmerhoek Nieuws* regelmatig aandacht voor 't Helmgras. Ook zijn er weer filmpjes geplaatst.
- We hebben een vaste column in wijkkrant *Om De Hoek Gekeken*. Het reilen en zeilen binnen onze vereniging wordt belicht.

5.4 Rondleidingen

Regelmatig krijgen kandidaat deelnemers en belangstellenden een rondleiding.

Landingsbaan voor onze honingproducenten

Hoofdstuk 6 Recreatieve activiteiten

Om onze verbondenheid te stimuleren worden jaarlijks enkele momenten gecreëerd, waarin we gezellig en ontspannen met elkaar omgaan.

In 2019 waren dat:

- Een start in het nieuwe jaar bij wok restaurant SensAzia;
- Een wandeling door het Buurserzand met als toetje koffie met appelgebak;
- Een bezoek aan het Keramiekmuseum Princessehof in Leeuwarden;
- Een diner bij de jaarlijkse ledenvergadering waarin ook het Jaarverslag 2018 werd gepresenteerd en goedgekeurd;
- Een middag naar Het Warmelo in Diepenheim waar een expositie van zandsculpturen is bezocht;
- Een boottocht over de IJssel van Deventer naar Zutphen en terug;
- Een barbecue bij de aanvang van de zomervakantie;
- Nogmaals een wandeling door het Buurserzand waarbij we konden genieten van de bloeiende heide;
- Forelvisseren in Diepenheim. De vangst is later op de barbecue bereid en heeft goed gesmaakt.
- Een bezoek aan een dahliakweker in Borne;
- Een voorlichtingsmorgen door de brandweer;
- Sinterklaasviering bij pannenkoekenrestaurant Le Pompidou en
- De jaarafsluiting met door onszelf gebakken oliebolletjes en de uitreiking van ook door onszelf samengestelde kerstpakketten.

Forellen op de barbecue

Keramiek Museum Leeuwarden

Zandsculpturen in Diepenheim

Boottocht Deventer-Zutphen

Hoofdstuk 7 Jaarrekening 2019

7.1 Balans 2019

(bedragen in Euro's)

Activa	31-12-2019	01-01-2019
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa		
gebouwen	156184	171983
inventaris	0	0
	156184	171983
<u>Vlottende activa</u>		
Liquide middelen	169678	176595
Vorraden	7975	8224
Debiteuren/Vorderingen	13983	14038
	191635	198857
Totale activa	 347819	 370840
Passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
Voorzieningen	100232	118168
Algemene reserve	67236	59228
	167468	177395
<u>Overige passiva</u>		
Schulden op lange termijn	129989	148681
Schulden op korte termijn		
Waarborgsommen	3250	3510
Aflossing hypotheek	18631	17822
Crediteuren/nog te betalen	5039	2684
Loonheffingen/Pensioenpremie	9783	8628
Reservering vakantiegeld	6476	6116
Vooruit ontvangen betalingen	7183	6005
	50362	44764
Totale passiva	 347819	 370840

7.1.1 Toelichting op de balans

Algemeen

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van historische kosten.

Balanswaardering

- Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschaffingswaarde, verminderd met de ontvangen subsidies en voorzieningen. Omdat de vereniging geen vennootschapsbelasting is verschuldigd worden de investeringen, waarvoor middelen aanwezig zijn, niet geactiveerd.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van de activa.

De waarde van onze materiële vaste activa is in 2010 ten behoeve van de verzekering getaxeerd op ruim € 1.900.000.

- Voorraden

De kwekerijvoorraden, bestaand uit potplanten en tuinplanten die nog in de grond zitten, worden gewaardeerd op 50% van de verkoopwaarde.

De voorraad gereed product wordt gewaardeerd op 70% van de verkoopwaarde.

De overige voorraden worden gewaardeerd op hun inkoopwaarde.

- Vorderingen, liquide middelen en schulden

Deze worden opgenomen tegen nominale waarden. Voor oninbare vorderingen wordt, zo nodig, een voorziening gevormd.

	31-12-2019	01-01-2019
<u>Liquide middelen*):</u>		
Kas	590	817
ING Resultaatrekening 6611.48.343	0	24
Rabo Bedrijfstelerekening 3167.477.822	51629	51623
Rabo Rekening Courant 3167.96.476	38795	46240
ASN Beleggingsrekening	29793	29916
ASN Duurzaam Mixfonds	48870	47973
	169678	176595
<u>Voorraad</u>		
Planten en pootgoed	2725	1500
Grondstoffen	1750	1807
Ambachten	1000	2000
Openhaardhout	2500	2917
Gereed product	7975	8224
<u>Gebouwen</u>		
zie afschrijvingsstaat		
<u>Inventaris</u>		
zie afschrijvingsstaat		

Debiteuren/vorderingen
 -debiteuren
 -nog te ontvangen huur
 -vooruit betaalde bedragen

31-12-2019

01-01-2019

13526

13511

457

528

0

13983

14038

Crediteuren/nog te betalen
 div. crediteuren

2684

Kassa...

7.2 Afschrijvingsstaat 2019

Datum Aanschaf	Omschrijving	Aanschaf-waarde	(Des) investering	Afschrijving t/m 2018	Boekwaarde 31-12-2018	Afschrijving 2019	Extra afschrijving	Boekwaarde 31-12-2019	Afschr. percentage
Gebouwen	Boerderij	9.019		9.019	0	0	0	0	3,25%
	12-5-2010 nw. woningen	394.986		223.003	171.983	15.799	0	156.184	4,00%
	Uitbreiding e-lec. install.	6.558		6.558	0	0	0	0	10,00%
	Schaduwhal	3.580		3.580	0	0	0	0	10,00%
		414.143	0	242.160	171.983	15.799	0	156.184	
Inventaris	div. invent.	63.438		63.438	0	0	0	0	10,00%
	computers	6.123		6.123	0	0	0	0	33,33%
	beamer	444		444	0	0	0	0	33,33%
		63.438	0	70.005	0	0	0	0	
Totaal		477.581	0	312.165	171.983	15.799	0	156.184	

Omdat de Vereniging 't Helmgras geen vennootschapsbelasting is verschuldigd is het niet nodig de bedrijfsmiddelen gedurende hun economische levensduur af te schrijven. Daarom worden de bedrijfsmiddelen bij aanschaf, zoveel mogelijk, niet geactiveerd.

7.3 Verlies- en winstrekening 2019

(bedragen in Euro's)

	2019		2018	
Omzet	262108		260107	
Inkoopwaarde v.d. omzet	<u>20891</u>		<u>19488</u>	
Brutomarge		241217		240619
Afschrijvingen	-	15799	-	15799
Personeelskosten	-	171570	-	156504
Overige bedrijfslasten	-	<u>63205</u>	-	<u>64374</u>
Bedrijfsresultaat		-9357		3942
Ontvangen rente	+	21	+	11
Betaalde rente	-	5173	-	6409
Resultaat op beleggingen	+	1056	+	2367
Overige baten en lasten	+	4305	+	10917
Vrijval voorziening onderhoud Vastgoed	+	14484	+	10975
Toevoeging voorziening onderhoud vastgoed	-	5000	-	11592
Niet geact. uitg. tbv bedrijfsuitrusting	-	<u>871</u>	-	<u>5118</u>
Resultaat		<u>337</u>		<u>5092</u>

7.3.1 Toelichting op de Verlies- en winstrekening 2019

De verlies- en winstrekening is opgesteld volgens het functionele model. Hierbij worden de direct aan de netto-omzet toe te wijzen kosten (inkoopwaarde van de omzet) van de omzet afgetrokken, waardoor de bruto marge ontstaat

De omzet wordt gevormd door de volgende componenten:

- Verkoop dagbestedingsactiviteit aan de gemeenten Enschede, Haaksbergen, Hof van Twente; PGB en, via onderaannemconstructie, aan andere zorgverleners;
- Huuropbrengst i.v.m. verhuur kamers in de boerderij en appartementen in het nieuwe woongebouw;
- Verkoop van geproduceerde producten en
- Uitvoering van kleinschalige projecten (tuinaanleg).

De inkoopwaarde van de omzet wordt bepaald door de kostprijs van de ingekochte grondstoffen, handelsartikelen e.d., gesaldeerd met de voorraadmutatie.

Voor de afschrijvingen op de materiële vaste activa, zie de Afschrijvingsstaat.

De personeelskosten bestaan uit de loonkosten van de personeelsleden, de deelnemersvergoeding, cursus- en diverse personeelskosten.

Specificaties:

	2019	2018
Omzet		
Verkoop dagbestedingsplaatsen aan Mediant	206	1209
Verkoop dagbesteding PGB	3822	
Verkoop dagbesteding AWBZ pakketmaatregel	6751	7039
Verkoop dagbesteding aan Gem. Enschede	137988	134474
Verkoop dagbesteding aan Gem. Haaksbergen	5518	9000
Verkoop dagbesteding aan gem. Hof van Twente	822	4620
Verkoop dagbesteding Tactus	1147	
Verhuur kamers	17589	17792
Verhuur appartementen	51597	50591
Opbrengst zonnepanelen	2460	3829
Verkoop		
-Perkgoed en violen	6702	5498
-Kerstbomen	5706	4630
-Vaste planten en heesters	3869	3822
-Open haard hout	6120	5350
-Honing	697	0
-Eieren	256	530
-Kaarsen	1785	1792
-Keramik en plateel	978	793
-Houtdraaiprodukten	215	146
-Overig	3059	4010
	29387	26569
Uitvoering projecten	4823	4984
	262108	260107
Inkoopwaarde v.d. omzet		
Inkoop		
-Perkgoed en violen	4017	3384
-Kerstbomen	2929	2194
-Vaste planten en heesters	897	1569
-Open haardhout	551	240
-Dierenvoer	812	643
-Kaarsenmakerij	991	1231
-Keramik	851	484
-Houtdraaijerij	0	0
-Bijen	709	0
-Onderaannemers	3052	3114
-Overig	5833	5068
	20642	17929
Voorraadmutatie	249	1559
	20891	19488

Personeelskosten	2019	2018
Loonkosten	147860	136680
Inhuur ZZP e.d.	5821	0
Deelnemersvergoeding	6164	4741
Ontspanning deelnemers	6610	6922
Vrijwilligersvergoeding	2587	1646
Div. personeels- en deelnemerskosten	2528	5819
Scholings- en cursuskosten	<u>0</u>	<u>697</u>
	171570	156504

Bijlage: Uittreksel uit de notulen van de ledenvergadering m.b.t. de jaarrekening.

Door de maatregelen in verband met de uitbraak van het Covid-19 virus is het niet mogelijk geweest binnen de statutair bepaalde periode een algemene ledenvergadering te beleggen. De leden zijn daarom hoofdelijk verzocht opmerkingen, verbeteringen en afkeuring/goedkeuring van het Jaarverslag 2019 kenbaar te maken via een e-mailbericht.